

Nem menekülsz!

NÁLUNK IS EGYRE GYAKORIBBAK A KORÁBBAN CSAK FILMEKEN LÁTOTT AUTÓS ÜLDÖZÉSEK. Ezek amilyen izgalmasak otthon a fotelből, olyan veszélyesek a valóságban. A menekülő vagy menekülni próbáló ámokfutók biztonságos ártalmatlanítására született a Stop Tech termékcsalád. Már csak jogszabály kéne hozzá.

Bár a valóság ritkán hasonlít a filmekre, és a rendőrségi autós üldözések sem pont úgy zajlanak, mint a Cobra 11-ben, mégis, nálunk is meglepően gyakran előfordul, hogy az igazoltatott vagy körözött sofőr menekülőre fogja a dolgot, és a rendőrök üldözni kényszerülnek. Pontosabban az üldözés fogalmát nem ismeri a jogszabály, hanem megkülönböztető jelzés használata mellett követik a gyanúsítottat. Ám bárhogy is nevezzük, igen veszélyes műfaj ez, hiszen nemcsak a menekülő vagy a rendőrök, de a forgalom többi résztvevője is sérülhet az akció közben. Magyarországon csak az elmúlt két évben mintegy ötven üldözéses esetet tart nyilván a rendőrségi statisztika.

Márpedig ilyen helyzetben mindenkinek az a legjobb, ha minél hamarabb és minél kisebb kockázattal megállítják az amúgy is összezavarodott ámokfutót.

Erre eddig a hagyományos, élő erővel, illetve járművekkel véghezvitt út-

lezárások álltak rendelkezésre, melyeknél mindkét fél ki van téve a sérülés veszélyének. Léteznek továbbá a szintén hagyományos, az úttesten kihúzott szöges akadályok, amelyeknek viszont az a hátrányuk, hogy az egész arra haladó forgalmat blokkolják, rá-

adásul táblával kell figyelmeztetni az autósokat rá. Ezek tehát gyakorlatilag alkalmatlanok arra, hogy a forgalomból úgy szedjenek ki egyetlen járművet, hogy mindenki – beleértve az üldözöttet is – biztonságban maradjon. Erre kínál megoldást a Stop Tech ter-

Az eszköz arra való, hogy a forgalomból úgy szedjenek ki vele egyetlen járművet a rendőrök, hogy mindenki – beleértve az üldözöttet is – biztonságban maradjon

mékcsalád, amelynek immár hazai képviselője is van.

Egyik eszközük az úgynevezett Terminator, amit tíz éve fejlesztettek ki az amerikai határőrség számára, a menekülés elkezdése ellen. Lényege, hogy a szerkezetet az igazoltatásra

félreállított kocsi első és hátsó kerekei közé helyezi a járőr, így ha a sofőr hirtelen el akarna hajtani, a csőszerű tüskék behatolnak a gumibroncsba (benne is maradnak, a csövön megy ki a levegő) és öt másodpercen belül leeresztik azt, megakadályozva, illetve megnehezítve a menekülést. Ezek a tüskék rugalmas műanyag kazettákban kapnak helyet, így az eszköz úgy tárolható és hordozható, hogy senkire sem veszélyes. Az elhasznált kazetták egyesével is cserélhetők, és a gyártó öt évig ingyen meg is teszi ezt.

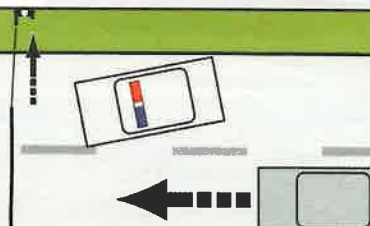
Amikor azonban már tényleges menekülés folyik, annak véget vetésére szolgál a cég másik terméke, a Stop Stick. Ez a szintén Amerikában, 1993-ban kifejlesztett eszköz nem út-

1

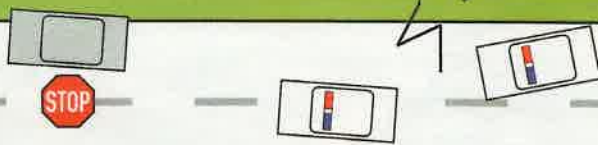

2

3

1 A rendőr az út túloldalára dobja a Stop Sticket, és a zsinór végét fogva várja az üldözött járművet 2 Amikor a kocsi közeledik, az úttestre húzza a tüskés szerkezetet 3 Az ámokfutó sofőr ráhajt a szerkezetre, melynek tüskéi 20-30 másodperc alatt úgy eresztik le a gumikat, hogy az autó nem válik irányíthatatlanná 4 Ezután a rendőr egy újabb rántással eltávolítja az útról a Stop Sticket, így a követő járóautók nem kapnak defektet, és elkapathatják az ártalmatlanná tetti menekülőt

4

1

2

3

4

A csőszerű tüskéken át távozik a levegő az autó abroncsából, így nincs durrddefekt, és a kocsi nem válik labilissá, de nem is tud továbbmenni. A menekülés elkezdése ellen használatos Terminator kazettás szerkezetű, és az elhasznált elemeket öt évig nálunk is ingyen cserélné a gyártó

zárként funkcionál, mint a kihúzható szőnyeg, hanem a nagy sebességgel menekülő autó elfogására. Ez úgy történik, hogy az alig másfél kilós, összecukható, habbal kitöltött műanyag házban 0,5 cm-es, csőszerű tüskéket tartalmazó alkalmatosságot a rendőr átdobja az út túloldalára, úgy, hogy egy leeresztett zsinórral marad vele összekötésben. A forgalom zavartalanul halad az úton, ám amikor feltűnik az üldözött kocsi, a járőr egy rántással az úttestre húzza a Stop Sticket, ami nem okoz durrddefektet, hanem az autó összes kerekét 20-30 másodperc alatt leereszti. Azért ilyen lassan, hogy a kocsi vezetője reagálni tudjon a megváltozott menetulajdon-ságokra, és ne okozzon hirtelen bal-

esetet. Ezek után a rendőr egy újabb rántással el is távolítja az útról az eszközt, így a többi járműnek, köztük az üldözött rendőrautóknak nem esik bántódásuk. A szerkezetet, mely rendkívül gyorsan, a járőr megállásától számított tíz másodpercen belül bevethető, és már 130 000 rendőr- vagy határőrjárműben használják világszerte, az eddigi tapasztalatok szerint 98%-os hatékonysággal és nagyon biztonságosan működik. 225-tel ment az eddigi leggyorsabb menekülő, akit ezzel a módszerrel szedtek ki a forgalomból. A berendezések hátránya, hogy csak négykerekű járműveknél használható, mert például a motorosoknál könnyen borulást okozhat. A defekt-

tűző abroncsok azon változatainál, melyek erősített oldalfallal rendelkeznek, szintén nem alkalmazható, hiszen ezeknek nem árt a légvesztés, viszont a tömítő-folyadékkal el látottak esetében igen, hiszen a csőszerű tüskéken egyszerűen ez az anyag is kifolyik. A laza, homokos talaj sem barátja az eszköznek, mert esetleg abba süllyed bele, ahelyett, hogy az abroncsba fűrődna. A bemutatón Pesoldt Ferenc, az Allianz Vezetéstechnikai Centrum oktatója vállalta az ámokfutó szerepét, majd az „elfogása” után számolt be, hogy a Stop Sticken való áthajtás után az autója intenzív lassulásba kezdett, miközben nem húzott semerre, nem volt oldalirányú koválygás. A

gumiabroncsok viszont néhány másodperc alatt olyan állapotba kerültek, hogy lehetetlenné vált velük a további menekülés. Az eszköz tehát jól vizsgázott, már csak az a kérdés, mikor lesznek ilyenekkel felszerelve a mi járóautóink is. A menekülő autók elfogásáról jelenleg nem rendelkeznek a jogszabályok, ezért egyelőre nem is alkalmazhatók a Stop Tech termékei. Pedig a használatuk egyszerű, valamennyi rendőr pár perc alatt kiképezhető rá, és a hagyományos módszerekkel szemben nagyon biztonságosak is. Árú is még képlékeny fázisban van, a Terminator 50-100 000 forint közé, a Stop Stick pedig valamivel 200 ezer alá taksálható. Papp Sándor